

ДОГІНЯ

Газета
Кіровоградської
координаційної
Ради
РУХу

Жовтень
№ 3
1989 рік

ШУКАТИ ІСТИНУ РАЗОМ

Як відомо, 16 вересня ц.р. відбувається пленум обкому Компартії України з порядком денним "Про громадсько-політичну обстановку в області і завдання по поглибленню перебудови партійної роботи". З доповідю на пленумі виступив перший секретар обкому партії М.Г. Самілик. Зокрема, він сказав:

"Громадсько-політичну обстановку в області загострюють створені на рівні підприємств осередки нової політичної структури так званого "Народного руху України за перебудову" /НРУ/. Вони виступають проти керівної ролі КПРС, без відома трудових колективів обрали делегатів на з'їзд НРУ, підпільно організували випуск самвидавської газети "Думка", спекулюючи на труднощах, намагаються залучити людей на свою сторону. Республіканський з'їзд НРУ показав, що його лідери, як і раніше, не відмежувались від націоналістичних і екстремістських елементів, від претензій на владу.

Груяді області обурені, що в роботі з'їзду НРУ брали участь очіковані і ухвасовці, а представники трудових колективів, в тому числі від нашої області, обрані народом, - не змогли потрапити в зал. Люди дивуються, чому державні, правоохоронні органи допускають відкрите використання націоналістичної символіки, плювання на партію, Радянську владу і соціалізм. Адже це антиконституційні дії.

В області пропагандистську і організаторську роботу по розширенню впливу НРУ активно проводить член КПРС, член Спілки письменників України В. Кобвар. Він є одним з організаторів з'їзду НРУ, однак первинна партійна організація газети "Молодий комунар" явно ліберально оцінює його дії. Не отримав він поки що належної оцінки, як комуніст, і в боку бюро Ленінського райкому партії.

Серйозні прорахунки в протидії прибічникам НРУ допускає Кіровоградський міськком партії і особисто секретар міському А.О. Кошелева. В багатьох передових колективах, на віть у комуністів не сформовано глибокого розуміння політичної суті цієї опозиційної КПРС структурі. Так, на партзборах у виробничому об'єднанні "Друкмаш" понад 200 комуністів при голосуванні від оцінки НРУ утрималися, але досі в первинній партійній організації об'єднання глибокої роз'яснювальної роботи стосовно НРУ не проведено.

В міському дискусійному політичному клубі "Перевесло" йде консолідація частини інтелігенції міста на альтернативній Компартії України платформі у відношенні до НРУ. Цю роботу відверто ведуть, крім В.Ф. Кобваря, члені КПРС В.Є. Панченко - відповідальний секретар обласної письменницької організації, викладач педінституту, В.І. Шишкін - заступник голови обласного суду, а також інші, але належної оцінки в пар-

тійних організаціях і вони досі не одержали".

На цю ж тему висловилася і секретар обкому С.М. Шапікіна:

"Частина творчої інтелігенції, організувавши клуб "Перевесло", створює певну громадську думку, залишає до вступу в НРУ. Серед них є люди з партійними квитками. Все це стало можливим тому, що заходи, які проводяться в місті, часто нецікаві, для участі в них мало задуваються молодь та інтелігенція. Райкоми і міськкому партії не виявляють належної ініціативи в роботі з ними, авторитет партійних працівників в цих середовищах низький. Це привело до того, що творчу інтелігенцію міста і сьогодні веде за собою В.Є. Панченко, який всіляко підтримує і надихає прибічників НРУ. Виникає запитання, як клуб, членом ради якого є секретар міському партії А.О. Кошелева, став обласним штабом НРУ?"

Нижче публікуємо звернення ради міського громадсько-політичного клубу "Перевесло" до першого секретаря Кіровоградського обкому Компартії України т. Саміліка М.Г.:

"Звертаємося до Вас у зв'язку з тією критикою, яка проявується на адресу міського громадсько-політичного клубу "Перевесло" у Вашій доповіді на останньому пленумі обкому партії, а також у виступі на цьому секретаря обкому т. Шапікіної С.М.

Вважаємо критику на адресу клубу необ'ективною, а отже - несправедливою. 4 вересня ц.р., як Ви вже знаєте, ми провели дискусію на тему "Народний Рух: "за" і "проти". Запросили на неї всіх бажаючих - двір клубу відкриті для різних думок, у відкінній зіставленні яких ми намагаємося шукати відповіді на ті питання громадсько-політичного життя, які хвилюють сьогодні багатьох людей, зацікавлених в успіховій перебудові.

Дискусію, на пропозицію ради клубу, почали представників кіровоградського Руху член Спілки письменників СРСР В.Є. Кобвар і заступник завідувача ідеологічним відділом обкому партії В.Д. Мішур. Вони виклали свої аргументи: на користь Руху - і проти нього. Далі виступили ті, хто знайшов за потрібне висловити свою думку. Нікого спеціально ми не готовували і не організовували /як це тепер нам інкримінуеться/, всі виступали тільки в силу свого власного бажання. Всього взяло участь у розмові понад 15 чоловік - майже половина з них кандидати наук: економісти, юристи, філологи, філософи. Були виступи і представників інших професій.

Основний зміст дискусії визначили три думки, що ззвучали як референси:

1/Рух як об'єднання демократичних сил, покликаних підтримувати проголошенню КПРС програму перебудови, заслуговує на підтримку, тим паче, що об'єктивно він усе став реальністю, хай і неоднозначною, але такою, в якій є і здорові сили;

2/Рух не можна віддавати в руки авантюристам, а тому не варто ізолявати від нього членів партії: вони повинні співпрацювати зі здоровим ядром Руху. Тотальний негативізм щодо Руху, властосування до нього репресивних методів може привести до того, що ми будемо мати те, чого мати не хочемо. Ця наша позиція по суті, підтверджена словами Л.М. Кравчука: "В свою чергу ми хотів сприяти всім виваженим, конструктивним ініціативам і практичним діям нової громадсько-політичної організації, співробітничати з ними на користь справі";

3/Для того, щоб Рух був конструктивним, він повинен займатися конкретною роботою, співпрацюючи на цій основі з партійними й державними органами. У противному разі, він звертається до лозунгів і голої критики.

Повторюємо, саме в цьому полягає головний зміст виступів більшості промовців. Зрозуміло, не в усіма думками можна було погодитися, і це природно для розмов на дискусійні теми. Всі ми належимо своєму часові, отож знаємо, що таке дефіцит культури демократизму. Але ж не може громадсько-політичний клуб бути кращим за з'їзд народних депутатів СРСР!

Нам дорігається, що ми, мовляв, консолідуємо якісь опозиційні сили. Якщо опозиційні щодо застою, то це правда. Але намагаємося пригучити до обговорення серйозних питань небайдужих людей, яких хвилює доля нашої перебудови, нашої юної демократії, нашої культури, - то це теж правда. І не вина ради клубу, що штатні ідеологічні працівники /себе ми теж вважаємо ідеологічними працівниками/, до певної міри, залишилися в самотності. Вважаємо, що це привід для того, щоб самокритично задуматися над питанням, чому так сталося. Не вина ради клубу, що на дискусії відмовчалася т. Валькова Т.І., що дехто із сусідів засів вирішив "пересидіти", або ж виступив не так, як це хотілося б В.Д. Мішурі. Не вина ради клубу, що сам В.Д. Мішур на поставлені йому запитання відповідав не дуже переконливо. Не вина клубу, що на його засіданнях жодного разу за два роки не побувала секретар обкому партії С.М. Шапікіна, яка тепер, шукуючи крайніх серед своїх же колег, називає клуб "обласним штабом народного Руху".

Ми вважаємо, що конфліктна ситуація, яка склалася, є результатом кризи авторитарно-командних методів партійної роботи, які поки що характеризують ідеологічний відділ обкому партії. Потрібен діалог, а не окрики, співробітництво, а не до болю знайомі проробки впереді із пересмікуванням, дезинформацією, силовими прийомами, за якими завжди криється безсила і безпорадність, небажання і невміння мінятися відповідно до вимог часу.

До речі, що в червні місяці ми передали М.М. Суворовим своє запрошення Вам як народному депутатові СРСР, розраховуючи на зустріч у клубі.

На роботу клубу ми дивимося самокритично, намагаємося добувати з власного досвіду уроки. Але й нашим опонентам не варто привласнювати істину. Хочемо шукати її разом."